

POLJOPRIVREDA

Podaci o opštem pregledu razvoja poljoprivrede prikupljeni su kompleksnim godišnjim izvještajem za koje su metodološka objašnjenja data u odgovarajućim poglavljima ovog Godišnjaka.

Biljna proizvodnja

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metod koji se koristio u statistici biljne proizvodnje od početka 60-tih godina prošlog vijeka, zasnivao se na izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga) koja se bave biljnom proizvodnjom i na procjenama za porodična poljoprivredna gazdinstva. Izvještaji poljoprivrednih preduzeća bazirani su na knjigovodstvenoj evidenciji. Procjene površina i proizvodnje biljnih kultura obavljane su od strane procjenitelja na bazi katastarskih podataka, procjena iz prethodnih godina, informacija prikupljenih od poljoprivrednih proizvođača i stručnjaka i na njihovim ličnim zapažanjima.

Crna Gora je sprovela popis poljoprivrede u 2010. godini. Nakon popisa poljoprivrede sprovedeno je postpopisno istraživanje o kontroli i kvalitetu. Rezultati postpopisnog istraživanje pokazali su da je popis realizovan u skladu sa metodologijom i da su odstupanja u obuhvatu i kvalitetu podataka prikupljenih popisom i postpopisnim istraživanjem statistički neznčajna, odnosno nalaze se u zadovoljavajućim intervalima odstupanja. Podaci statistike biljne proizvodnje dobijeni godišnjim istraživanjima zasnovanim na sveobuhvatnom katastru značajno se razlikuju od podataka popisa poljoprivrede.

U decembru 2013. godine, uporedo sa procjenama, sprovedeno je Pilot istraživanje o biljnoj proizvodnji i jesenjoj sjetvi, metodom uzorka. Od 2014. godine umjesto istraživanja o ostvarenoj biljnoj proizvodnji metodom procjene, Uprava za statistiku uvela je redovna godišnja istraživanja na bazi uzorka. Uzorak je prost stratifikovan i izabran je iz baze popisa poljoprivrede. Okvir za izbor uzorka čine gazdinstva koja su u vrijeme popisa poljoprivrede koristila 1 000 m² ili više poljoprivrednog zemljišta. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 5 000 poljoprivrednih gazdinstva.

Podaci za 2014. godinu dobijeni su redovnim statističkim istraživanjima prema novoj metodologiji i definicijama statistike poljoprivrede usklađenim sa standardima zemalja Evropske unije. Kako bi se omogućilo poređenje podataka prethodnih godina sa podacima 2014. godine, bilo je neophodno izvršiti korekciju već objavljenih podataka o poljoprivrednoj proizvodnji – preračun podataka. Preračun je urađen za seriju 2007 - 2013. godine.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i kooperative) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave biljnom proizvodnjom.

Podaci za poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i kooperative) prikupljani su izvještajnom metodom, a za porodična poljoprivredna gazdinstva anketnom metodom.

Definicije

Korišćeno poljoprivredno zemljište obuhvata oranice, okućnice i/ili bašte, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake bez obzira na tip vlasništva (vlastito zemljište ili zemljište uzeto u zakup).

Oranice su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu (plodored).

Okućnice i/ili bašte su površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjeni za prodaju. Samo povremeni višak proizvoda sa ovih površina prodaje se izvan gazdinstva.

AGRICULTURE

Data on general review of agricultural development are collected through complex annual reports. Methodological explanations are given in the corresponding chapters of the Yearbook.

Crop Production

Sources and methods of data collections

The method used in the statistics of crop production since the beginning of the 60s of the last century, was based on the reports of agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) engaged in crop production and the estimates for the private agricultural holdings. The Reports of agricultural enterprises were based on the bookkeeping records. Estimates of area and production of crops were done by estimators based on cadastral data, estimates from previous years, information gathered of agricultural producers and experts as well as on own observations.

Montenegro carried out Agricultural census in 2010. After the the census of agriculture was carried out post enumeration survey on control and quality. Results of post enumeration survey showed that the census implemented in accordance with the methodology and the deviations in the coverage and quality of data collected by Census and post- enumeration surveys statistically insignificant, or are in satisfactory interval deviation. Data on crop production statistics obtained annual surveys based on a comprehensive cadastre are significantly different than the data the census of agriculture.

In December 2013, along with the estimations, Pilot Survey on Crop Production in Autumn Sowing was carried out on a sample basis. Starting from 2014, instead of the survey on realised crop production by the estimation method, Statistical Office of Montenegro introduced regular annual sample-based surveys. It is a simple stratified sample, and selected from the database of agricultural census. The sample frame consists of holdings that used 1000 m² or more of agricultural land at the time of the census of agriculture. The survey was conducted on a sample of 5 000 agricultural holdings.

The data for 2014 were obtained through regular statistical surveys in accordance with new methodology and definitions of agricultural statistics that have been harmonised with the EU standards. In order to ensure the comparability of the data series from previous years with the data for 2014, it was necessary to make the corrections of already released data on agricultural production, i.e. to carry out the recalculation of data. The recalculation was implemented for the series 2007-2013.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and private agricultural holdings that are engaged in crop production.

Data for agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) are collected by reporting method and for the family agricultural holdings survey method.

Definitions

Used agricultural area covers arable land, kitchen gardens and/or gardens, orchards, vineyards, nurseries, meadows and pastures, regardless of the type of ownership (own land or land leased).

Arable lands are areas of land that are regularly processed and crops are sown/planted according to certain order (crop rotation).

Kitchen gardens and/or gardens are areas where the cultivated crop plants (different types of vegetables, potatoes, fruit and vine) intended for feeding household members and that are mainly not intended for sale. Only occasional excess of products grown on these areas is sold outside the household.

Plantažni voćnjaci su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mjere. Obično su to veći zasadi voćnih stabala i jagodastih voćnih vrsta (malina, kupina, ribizla, borovnica) namijenjeni uglavnom za prodaju.

Ekstenzivni voćnjaci su poluintenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Uključena stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicama, međama, uz puteve, stabla u voćnjaku različitih voćnih vrsta.

Vinogradi – zasadi vinove loze namijenjeni za proizvodnju grožđa.

Plantažni vinogradi – površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu sprovode se ostale agrotehničke mjere.

Vinogradi na okućnici su manji zasadi vinove loze koji su uglavnom namijenjeni za sopstvenu potrošnju.

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzgajaju mlade drvenaste biljke namijenjene za kasnije presađivanje, a obuhvataju: voćne sadnice, sadnice vinove loze, ukrasnog bilja i šumskog drveća. U površine rasadnika uključeni su komercijalni rasadnici šumskog drveća, bilo u šumi ili izvan nje, kao i nekomercijalni rasadnici šumskog drveća koje gazdinstvo uzgaja za svoje potrebe izvan šumskog zemljišta.

Livade – zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane i nije uključeno u plodored.

Pašnjaci – zemljište koje se koristi za ispašu stoke.

Rodnim čokotima vinove loze smatraju se čokoti koji su po svojoj fizičkoj zrelosti sposobni za rod, bez obzira na to da li su u posmatranoj godini dali rod ili ne.

Stočarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Redovnim godišnjim izvještajima poljoprivrednih organizacija (poljoprivrednih preduzeća i kooperativa) prikupljaju se podaci o broju i bilansu stoke, kao i podaci o proizvodnji mlijeka, jaja, vune i meda. Podaci za privatna poljoprivredna gazdinstva i domaćinstva prikupljaju se godišnjom anketom, koja je od 1961 - 1964. godine bila organizovana na principu prostog slučajnog uzorka, da bi od 1965. bio primijenjen dvoetajni uzorak. Broj anketiranih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava obuhvaćenih anketom iznosio je 15%. Uzorak za anketu o broju stoke sa stanjem 15. januar svake godine, sprovodi se od 1956. godine. Ovom anketom dobijeni su podaci i o obrtu stada.

Godine 1993. primijenjen je dvoetajni stratifikovani uzorak bez ponavljanja kojim je bilo obuhvaćeno preko 5 070 privatnih poljoprivrednih gazdinstava i domaćinstava.

Isti je korišćen za 13 redovnih statističkih istraživanja Ankete o broju stoke u domaćinstvima. U 2004. godinu ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetajni stratifikovani uzorak bez ponavljanja sa popisnim krugovima kao primarnim i domaćinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 4 940 privatnih poljoprivrednih domaćinstava. Isti uzorak je korišćen za anketu o broju stoke u domaćinstvima sa stanjem 15. 1. 2005., 15. 1. 2006. i 15. 1. 2007. godine. Ankete o broju stoke zasnovane na novom uzorku su dale različite rezultate u odnosu na prethodnu anketu zasnovanu na starom okviru.

Postojali su opravdani razlozi da se sumnja u kvalitet rezultata i u jednom i u drugom slučaju i primijenjena je jedna od modernih statističkih metoda koja se koristi u savremenoj statistici, a to je kontrola kvaliteta. Upravo sa anketom zasnovanom na novom uzorku izvedena je Pilot studija 2005 godine „Ocjena kvaliteta okvira za anketu o poljoprivrednim gazdinstvima“. Pilot studijom izvršena je ocjena kvaliteta okvira a takođe dobijeni su i korekcionni faktori koji su primijenjeni za korekciju rezultata Ankete o broju stoke u poljoprivrednim gazdinstvima, čime je ispravljena nedovoljna pokrivenost okvira.

Plantation orchards are areas under the fruit trees, with certain spacing between lines and rows. Mechanical processing can be carried out in them, and by rule are carried out other agro-technical measures. Usually these are the larger plantings of fruit trees and berry fruit (raspberry, blackberry, currant, blueberry) mainly for sale.

Extensive orchards are semi-intensive or extensive fruit crops intended mostly for own consumption. Here are included trees located in courtyard, infields, confine, by the roads, the trees in orchards of different fruit species.

Vineyards – a planted vine intended for production of grapes.

Plantation vineyards - areas under vine with some space between the vines, in which can be performed mechanized processing, and by a rule are conducted other agro-technical measures.

Vineyards on kitchen garden are smaller vine plantations which are mainly intended for own consumption.

Nurseries are areas of land on which are grown young woody plants intended for transplantation later, and include: fruit seedlings, grapevine seedlings, decorative plants and forest trees. The nursery area includes commercial nurseries of forest trees, either in forest or outside, as well as non-commercial nurseries of forest trees, that holding grows for own needs outside of forest land.

Meadow – land that is permanently (five or more years) used to grow green animal feed, and is not included in crop rotation.

Pasture – land that is used for grazing of livestock.

Fruit bearing vines are vines that capable of bearing fruit, regardless whether they beard fruit or not in observed year.

Livestock breeding

Sources and methods of data collection

Data on number of livestock and livestock turnover, as well as data on production of milk, eggs, honey and wool are collected through regular annual reports of agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and annual surveys on private agricultural holdings and households. From 1961 to 1964, it had been organized by a principle of simple random sample, and as of 1965, a two-stage sample was introduced. Since 1968, 15 percent of agricultural holdings were covered by the survey. As of 1956, a livestock sample survey was carried out every year, on January 15th. The survey was also providing data about livestock turnover.

In 1993, a two-stage stratified simple random sample with no repetition was used covering 5 070 private agricultural holdings and households.

The same sample was used for 13 regular Livestock surveys in households. In 2004, the database was updated as the frame of a new sample, and two-stage stratified sample with no repetition has been introduced with enumeration areas as primary, and households as secondary units. The sample covers over 4940 private agricultural holdings. The same sample was used for Livestock survey as on 15.01.2005, 15.01.2006. and 15. 01. 2007. Livestock surveys based on new sample gave different results compared to the previous survey based on the old frame.

There were justifying reasons to suspect in the quality of results in both cases, therefore quality control, one of modern statistical methods used in modern statistics, was applied. Parallel with the survey based on new sample, the Pilot study 2005 “Quality assessment of frame for Survey on agricultural holdings” was done. Pilot study did the assessment of quality of frame and gave correction factors applied for the correction of the results of the Livestock survey in agricultural holdings, which corrected the under-coverage of the frame.

Zbog velike razlike u brojnom stanju stoke, naročito kod pojedinih vrsta stoke (npr. goveda) nije se mogla primijeniti metoda vremenskog sravnjenja serije što je uslovalo potpuno novi početak za statistiku stočarstva.

Takođe, primijenjeni koeficijenti koji su ispravili nedovoljnu pokrivenost u okviru zbog veličine uzorka za Pilot studiju mogu se primijeniti isključivo za nivo države, a ne i za nivo Opština.

U junu 2010. godine sproveden je Popis poljoprivrede, prvi u Crnoj Gori poslije 50 godina. U 2011. godini ažurirana je baza podataka na osnovu koje je izvršen izbor novog uzorka, primijenjen je dvoetafni stratifikovani uzorak bez ponavljanja, sa popisnim krugovima kao primarnim i gazdinstvima kao sekundarnim jedinicama. Uzorkom je obuhvaćeno preko 5 130 privatnih poljoprivrednih gazdinstava.

Uzorak je korišćen za anketu o stoci za 2011. godinu i prvi put je poslije 56 godina promijenjen referentni period sa 15. januara na stanje 1. decembra u cilju harmonizacije sa standardima EU. Takođe, samim tim što je promijenjen okvir za izbor uzorka, umjesto baze podataka iz Popisa stanovništva stanova i domaćinstava ažurirana je baza podataka iz Popisa poljoprivrede, došlo je do promjena u klasifikaciji, statističkoj metodologiji, statističkoj populaciji i konceptima što je uslovalo jednokratni prekid vremenske serije. U novembru 2016. u okviru Istraživanja o strukturi gazdinstava sprovedena je Anketa o stoci, kako bi se smanjilo opterećenje izvještajnih jedinica i objedinio budžet.

Podaci o bilansu stoke i živine kao i podaci o proizvodnji prirasta žive stoke zamijenjeni su podacima o prodaji i klanju stoke iz razloga što se ovi podaci uzimaju za obračun bruto domaće proizvodnje mesa (GIP).

Podaci o veterinarskim radnicima i objektima preuzeti su od Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave stočarstvom.

Definicije

Stočni fond predstavlja broj stoke po vrstama i kategorijama.

Bruto težina stoke predstavlja težinu životinja neposredno pred klanje.

Neto težina stoke predstavlja težinu zaklanih životinja poslije otklanjanja određenih dijelova u zavisnosti od vrste i kategorije stoke, tj. težinu očišćene zaklane životinje.

Agromonetarna statistika

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda.

Takođe, prikupljaju se i podaci o realizaciji (prodaji) poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Due to the considerable difference in livestock balance, especially in certain types of livestock (i.e. cattle) the method of harmonization of time series could not be done that influenced the completely new start in livestock statistics.

Additionally, the applied coefficients corrected the under-coverage in the frame and due to size of the sample for the Pilot study; they could be applied to the state level only and not to the municipality level.

In June 2010 the Census of Agriculture was conducted, the first one in Montenegro after 50 years. In 2011, the database was updated on the basis of which the selection of new sample was done; two-phase stratified sample was done without repetitions with enumeration areas as primary and holdings as secondary units. The sample covered over 5 130 family agricultural holdings.

The sample was used for the survey on livestock for 2011, and for the first time after 56 years the reference period was changed from 15 January to 1 December situation aimed at the harmonization with the EU standards. Also, in addition to the changed frame for the selection of sample, instead of the database from the Census of Population, Dwellings and Households, there was updated the database from the Census of Agriculture, changes in classification, statistical methodology, statistical population and concepts causing the one-off interruption of time series. In November 2016 in the within of the Farms Structure Survey was carried out survey on livestock production, in order to reduce the burden on reporting units and consolidating the budget.

Livestock and livestock balance data as well as livestock livestock production data have been replaced by data on sale and slaughter of cattle because these data are taken for the calculation of gross domestic production of meat (GIP).

Data on veterinary workers and objects were taken from the Food Safety Authority, Veterinary and Phytosanitary Affairs.

Coverage

The survey includes agricultural organizations (agricultural enterprises and cooperatives) and family farms engaged in livestock.

Definitions

Livestock represents the number of livestock by types and categories.

Gross-weight of livestock is the weight of live animal just before slaughtering.

Net-weight of livestock is the weight of slaughtered animal after removal of certain parts, depending of livestock type and category, i.e. the weight of slaughtered and dressed animal.

Agro – monetary statistics

Sources and methods of data collection

With monthly statistical surveys data are collected on the value, quantities and average producer prices of agricultural, forestry and fishery products. Data are collected on quantities and values of purchased products, by individual producers and enterprises. Report on purchase is submitted by enterprises and agricultural cooperatives, dealing with purchase of agricultural products directly from individual producers, with the aim of sale and/or processing of purchased products. Report is also submitted by business entities (purchase stations) which are part of trade, industrial and other enterprises, if they deal with purchase of agricultural products.

Also, data are collected on realization (selling) of agricultural products, from own production of agricultural enterprises and agricultural cooperatives and units, that are dealing with agricultural production and sale, and they are within the non-agricultural enterprises.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore. Izvještajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izvještajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje. Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izvještajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nijesu uključene u vrijednost otkupa.

Ribarstvo

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj statistike ribarstva je prikupljanje podataka o ulovu morske i slatkovodne ribe. Pored ovog zadatak ove statistike je da prikupi podatke o: zaposlenom osoblju, o ribarskim objektima, o plovnim sredstvima, ribarskoj opremi, proizvodnji i ulovu ribe, proizvodnji ikre i mladi i potrošnji hrane u ribnjacima. U martu 2015. godine sprovedena su odvojeno istraživanja o akvakulturi i marikulturi za 2014. godinu.

Jedinice posmatranja u statistici ribarstva su: preduzeća za proizvodnju, ulov, promet i preradu ribe, ribarske zadruge, ostale privredne organizacije koje se bave ulovom i proizvodnjom ribe, individualni ribari koji se bave ulovom za sopstvenu potrošnju ili prodaju i udruženja za sportski ribolov (bez obzira gdje se vrši ulov) kao i administrativni izvor podataka.

Coverage

The purpose of survey is collection of data on average purchase and sale producer prices of agricultural, forestry and fishery products.

Criteria for coverage of legal entities is number of workers (from 2 and more employed workers).

We would like to point out that because of criteria for coverage obtained data do not present total purchase and realization (sale) on territory of Montenegro.

The reporting form contains quantities, values and average prices. The reporting form has been harmonised, regarding content, with the Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008.

Definitions

By realized quantities are considered deliveries of agricultural products to other enterprises, for fabrication and/or sale. Deliveries of processed agricultural products are only given for those products that are obtained by processing of raw materials, from own production, deliveries to own shops which make retail trade of agricultural products, direct delivery of agricultural products to retail trade, done by producers of agricultural products, outside of shops, deliveries of fatten livestock (it is presented quantity that represents growth, i.e. the difference in the weight between purchased and delivered livestock heads, purchased from enterprises, cooperatives or individual producers with the aim of delivery).

It is not considered as delivered quantity processed products that are made of raw materials obtained from other enterprises and individual producers.

Value of realized agricultural products represents value of delivered (sold) products from own production by selling producer prices. In the value of sold products included are all costs related to preparation of products for delivery to the place of loading (sorting, packaging, transport to the place of loading etc.). The value of delivery to own retail trade shops is calculated by producers' selling prices (calculation prices, without trading margin and taxes).

Purchased quantities are those quantities of agricultural products overtaken, during reporting month, directly from individual producers. Purchased quantities comprise all types of purchase, including products received from cooperatives for services performed, work and spent equipment, as well as for products deriving from compensation of products (threshing, grinding, exchange of grain for flour etc.). Cereals with moisture above allowed should be re-calculated in dry grain, and slaughtered livestock and poultry into live measure.

The value of the purchase is shown in prices, by which enterprises pay purchased products to individual producers.

Bonuses that individual producers receive for delivered products are not included in the value of purchase.

Fishing

Sources and methods of data collection

Primary objective of fishery statistics is data collection about the catch of sea and freshwater fish. In addition to this, the task of this domain of statistics is to collect the data about employed persons, fishing objects, vessels, fishery equipment, production and catch of fish, production of spawn and progeny, and consumption of food in fishponds. In March 2015, there were carried out separately the survey on aquaculture and the survey on mariculture for 2014.

Reporting units in fishery statistics are: enterprises for production, fishing, selling and manufacture of fish, fishery cooperatives, other economic organizations involved in fishery, individual fishermen catching fish for their own consumption or sale, and sport fishery associations (no matter where the fishing takes place), as well as administrative data source.

Obuhvat

Podaci o slatkovodnom i morskom ribarstvu prikupljaju se izvještajnom metodom i od 2017. godine metod procjene je zamijenjen i prikupljanje podatka o ulovu morske ribe je bazirano na administrativnom izvoru podataka dobijenih od Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Podaci o morskom i slatkovodnom ribarstvu koji se prikupljaju izvještajnom metodom, a popunjavaju se iz knjigovodstvene evidencije preduzeća i zadruga, koje se bave ribolovom kao osnovnom ili sporednom djelatnošću, po pravilu se obuhvataju u potpunosti.

Podaci (o ulovu ribe privatnih ribara) koje je Uprava za statistiku prikupljao do 2016. godine metodom procjene često zbog nepostojanja adekvatne evidencije nijesu bili u potpunosti obuhvaćeni naročito kada se radilo o detaljima određene pojave i nižim nivoima. Metod procjene je do sada primjenjivan zbog nepostojanja alternativnog izvora podataka. Shodno Zakonu o morskom ribarstvu i marikulturi (Sl. list br. 56/09, 47/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja prikuplja podatke, između ostalog, i o ulovu i iskrcaju ribe. Podaci Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja se baziraju na dnevnicima ulova koje direktno popunjavaju ribari.

Podaci za 2017. godinu su preuzeti od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, što znači da je Uprava za statistiku promijenila dosadašnji metod prikupljanja podataka sa metoda procjene na administrativni izvor prikupljanja podataka, a što je u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list br. 18/12 i 47/19). Podaci za šarana i ukljevu neće se dalje objavljivati, dok se ne steknu uslovi za dobijanje kvalitetnih podataka iz izvora definisanih zvaničnim dokumentima.

Definicije

Privredni ribolov je djelatnost ulova ribe i drugih živih organizama slatkih i slanih voda zbog sticanja dobiti.

Ribolovni plovni objekat je: čamac, brod ili drugi plovni objekat opremljen za ribolov, uključujući ribolovni alat, opremu ili skladište za ribu.

Akvakultura je uzgoj vodenih organizama, uključujući ribe, školjke, rakove, vodozemce i vodene biljake.

Pod marikulturom se podrazumijeva uzgoj vodenih organizama u morskoj vodi, ranije faze u životnom ciklusu ovih vodenih organizama mogu biti u slanoj ili slatkoj vodi.

Statistika organske proizvodnje

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj statistike organske proizvodnje je prikupljanje podataka o broju organskih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača, korištenom poljoprivrednom zemljištu u organskoj poljoprivredi po kategorijama, ostvarenim prinosima usjeva i trajnih nasada, organski uzgojene stoke po vrstama i organskih proizvoda životinjskog porijekla.

Administrativni izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Direktorat za poljoprivredu) koje predhodno iste dobija od strane sertifikacionog tijela Monteorganica shodno Zakonu o organskoj proizvodnji ("Sl. list CG", br. 56/2013). Podaci za 2021. godinu su preuzeti od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Direktorata za poljoprivredu u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list br. 18/12 i 47/19) i u skladu sa EU Regulativom 834/2007 i EU Regulativom 889/2008 kao i sa novim ESS Sporazumom o statistici organske proizvodnje, koji je ESSC odobrio 12. februara 2020. godine, stupio je na snagu 1. januara 2022. godine.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poljoprivredni proizvođači koji se nalaze u Registru subjekata organske proizvodnje u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Coverage

Data on sea and freshwater fishing, collected by reporting method and since 2017 the estimation method is replaced. The freshwater fishing data collection is based on the administrative data source obtained by the Ministry of Agriculture and Rural Development. The data on sea and freshwater fishing that are collected by the reporting method, and filled from bookkeeping records of enterprises and cooperatives with fishing as the main or secondary activity, as a rule, are fully covered.

The data (catches of fish done by individual fishermen) that were collected by the Statistical Office up to 2016, using the estimation method, were not fully covered due to a lack of appropriate records, especially considered the details of certain phenomena and lower levels. The estimation method has been used up to now since no other alternative data source existed. Pursuant to the Law on Marine Fishery and Mariculture (Official Gazette of Montenegro 56/09, 47/15), the Ministry of Agriculture and Rural Development collects the data, in addition to others, also on catch and landing of fish. The data of the Ministry of Agriculture and Rural Development are based on fishing logs directly filled in by fishermen.

The data for 2017 are obtained from the Ministry of Agriculture and Rural Development, meaning that the Statistical Office has changed the recent method of data collection, from the estimation method to the administrative data source, in accordance with the Law on Official Statistics and Official Statistical System (Official Gazette of Montenegro No 18/12). The data on catch of Carp and Bleak will not be further published until the fulfilment of the conditions for obtaining quality data from sources defined by official documents.

Definitions

Economic fishing is an activity of fish catches and other live animals in freshwater and seawaters, for economic purposes.

Fishing vessels are: boat, ship or other vessels for fishing, including fishing gear, equipment or fishing storage.

Aquaculture is the farming of aquatic organisms, including fish, molluscs, crustaceans, amphibians, and aquatic plants.

Mariculture is defined as the cultivation of aquatic organisms in sea water; earlier stages in the life cycle of these aquatic organisms may be spent in brackishwater or freshwater.

Statistics of organic production

Sources and methods of data collection

The main goal of organic production statistics is to collect data on the number of organic agricultural producers and processors, agricultural land used in organic agriculture by category, realized yields of crops and permanent plantations, organically raised livestock by species and organic products of animal origin.

Administrative data source is the Ministry of Agriculture, Forestry, and Water Management (Directorate of Agriculture), which previously received the data from the certification body 'Monteorganica', in accordance with the Law on Organic Production (Official Gazette of Montenegro No 56/2013). The data for 2021 are obtained from the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management (Directorate for Agriculture in accordance with the Law on Official Statistics and the System of Official Statistics (Official Gazette No. 18/12 and 47/19) and in accordance with EU Regulation 834 /2007 and EU Regulation 889/2008, as well as with the new ESS Agreement on organic production statistics, which was approved by the ESSC on February 12, 2020, and entered into force on January 1, 2022.

Coverage

All organic producers which are present in the Register of Organic Production Entities under the competence of the Ministry of Agriculture, Forestry, and Water Management, are covered by this survey.

Definicije

Organska proizvodnja znači upotrebu postupka proizvodnje u skladu sa pravilima utvrđenim u ovoj uredbi, u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije shodno EU Reg 834/2007.

Organska proizvodnja je proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda koja se zasniva na primjeni metoda organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije, u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji.

Organska poljoprivreda predstavlja sistem održive poljoprivrede, u velikoj mjeri zasnovan na lokalnim resursima koji održava ekološku ravnotežu i minimizira negativan uticaj poljoprivrede na životnu sredinu. Takođe, podrazumijeva proizvodnju usklađenu sa zakonom i standardima definisanim uslovima uz kontrolu cijelog proizvodnog ciklusa od strane ovlaštene organizacije za sertifikaciju - Monteorganica.

``Svi operateri`` - Ukupan broj pojedinačnih operatera (pravnih lica) bez obzira na njihovu uključenost u jednu ili više aktivnosti (tj. ovdje se operateri ne računaju dvostruko).

Kategorija ``Poljoprivredni proizvođači``, ne predstavlja skup podkategorija Poljoprivredni proizvođači koji su takođe prerađivači, Poljoprivredni proizvođači koji su takođe uvoznici i Poljoprivredni proizvođači – ostali iz razloga što se pojedini proizvođači mogu nalaziti u jednoj ili u više navedenih podkategorija.

Statistika agroekološka (promet pesticida)

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni cilj Istraživanja o prometu pesticida je prikupljanje podataka o količini pesticida plasiranih na tržištu.

Istraživanje o prometu pesticida (sredstava za zaštitu bilja) zasniva se na saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove) koja sakuplja informacije od subjekata registrovanih za uvoz odnosno promet na veliko sredstava za zaštitu bilja, koji su dužni da vode evidenciju o nabavljenim i prodanim sredstvima za zaštitu bilja u skladu sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja. Podaci za promet pesticida prvi put su dostavljeni Eurostat-u kao preliminarni i povjerljivi 27. decembra 2018. godine, u skladu sa Regulativom EC (No) 1185/2009. Podaci su dostavljeni za referentnu 2017. godinu zajedno sa Izveštajem o kvalitetu, zatim za 2018., 2019. i za 2020. godinu. U 2022. godini prikupljeni su podaci za 2021 godinu i u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede podaci su objavljeni kao konačni za period od 2017. do 2021. godine. S obzirom da se podaci za predhodnu godinu dostavljaju Eurostatu u decembru, podaci za 2023. su preliminarni do konačne validacije od strane Eurostata.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni subjekti registrovani za uvoz odnosno promet na veliko sredstava za zaštitu bilja koji se nalaze u Registru u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Definicije

Sredstva za zaštitu bilja su aktivne supstance i preparati koji sadrže jednu ili više aktivnih supstanci u obliku u kojem se isporučuju krajnjem korisniku, a koje su namijenjene za:

- zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od štetnih organizama ili za sprječavanje djelovanja tih organizama, osim ukoliko te supstance ili preparati nijesu namjenjeni u druge svrhe, u skladu sa ovim zakonom;
- uticaj na životne procese bilja, osim ishrane (regulisanje rasta i sl.);
- čuvanje biljnih proizvoda, ukoliko drukčije nije uređeno posebnim propisima;
- uništavanje nepoželjnog bilja;
- uništavanje djelova bilja ili sprječavanje nepoželjnog rasta bilja;

Aktivne supstance su supstance ili mikro-organizmi, uključujući viruse, koje imaju opšte ili posebno dejstvo:

- protiv štetnih organizama ili
- na bilje, biljne djelove ili biljne proizvode.

Definitions

Organic production means the use of production procedures in accordance with the rules established in this regulation, in all stages of production, preparation and distribution in accordance with EU Reg 834/2007.

Organic production is the production of agricultural and other products based on the application of organic production methods in all stages of production, preparation and distribution, in accordance with the Law on Organic Production.

Organic agriculture represents a system of sustainable agriculture, largely based on local resources, which maintains ecological balance and minimizes the negative impact of agriculture on the environment. Also, it implies production in accordance with the law and standards defined conditions with the control of the entire production cycle by the authorized organization for certification – Monteorganica.

``All operators`` - Total number of individual operators (legal entities) irrespective of their involvement in one or more activities (i.e. here, the operators shall not be double counted).

The category ``Agricultural producers`` does not represent a set of sub-categories Agricultural producers who are also processors, Agricultural producers who are also importers and Agricultural producers - others for the reason that individual producers can be found in one or more of the listed sub-categories.

Agroecological statistics (Turnover of pesticide)

Sources and methods of data collection

The aim of the survey is to collect the data on quantity of pesticide placed at the market. The survey on the Turnover of pesticide (Plant Protection Products) is based on cooperation with the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management (Administration for Food Safety, Veterinary and Phytosanitary Affairs), which collects information from subjects registered for import, i.e. wholesale trade in Plant Protection Products, which are required to keep records of purchased and sold Plant Protection Products in accordance with the Law on Plant Protection Products. Data for pesticide trade were first submitted to Eurostat as preliminary and confidential on December 27, 2018, in accordance with Regulation EC (No) 1185/2009. Data were submitted for the reference year 2017 together with the Quality Report, then for 2018, 2019 and 2020. In 2022, data for 2021 was collected and in agreement with the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, the data is published as final for the period from 2017 to 2021. Since the data for the previous year are submitted to Eurostat in December, the data for 2023 are preliminary until final data validation by Eurostat.

Coverage

The research includes entities registered for import or wholesale trade of plant protection products that are in the Register under the jurisdiction of the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management.

Definitions

Plant protection products are active substances and preparations containing one or more active substances in the form in which they are delivered to the end user, which are intended for:

- protection of plants or plant products from harmful organisms or to prevent the action of those organisms, unless those substances or preparations are not intended for other purposes, in accordance with this law;
  - influence on the life processes of plants, except nutrition (regulation of growth, etc.);
  - storage of plant products, unless otherwise regulated by special regulations;
  - destruction of undesirable plants;
  - destruction of plant parts or prevention of undesirable plant growth;
- Active substances are substances or micro-organisms, including viruses, which have a general or specific effect:
- against harmful organisms or
  - on plants, plant parts or plant products.

12 – 1. POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE PO
KATEGORIJAMA KORIŠĆENJAAGRICULTURAL LAND BY
CATEGORIES OF USE

ha

ha

	Ukupno poljoprivredno korišćeno zemljište <i>Total agricultural utilised land</i>	Korišćene okućnice i/ili bašte <i>Utilised kitchen gardens and/or gardens</i>	Korišćene oranice <i>Utilised arable land</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Voćnjaci ¹ - plantažni <i>Orchards¹-plantations</i>	Voćnjaci ¹ -ekstenzivni <i>Orchards¹-extensive</i>	Rasadnici <i>Nurseries</i>	Višegodišnje livade i pašnjaci <i>Perennial meadows and pastures</i>
2020(p)	257 949,8	2 038,8	7 055,3	2 888,0	1 390,7	1 204,1	68,5	243 304,4
2021(p)	255 564,4	2 015,7	6 884,4	2 834,9	1 423,2	1 212,0	70,7	241 123,5
2022(p)	253 671,4	1 952,0	6 723,2	2 784,0	1 425,3	1 172,7	67,2	239 547,1
2023(p)	263 522,3	1 937,1	7 111,3	2 617,1	1 445,0	1 168,4	64,1	249 179,3

¹⁾ Uključeni maslinjaci¹⁾ Included Olives

12 - 2. ORANICE PREMA NAČINU KORIŠĆENJA

ARABLE LAND BY TYPE OF
CULTIVATION

ha

ha

	Oranice <i>Arable land</i>	Žita za zmo <i>Cereals for grain</i>	Krompir <i>Potato</i>	Povrće, lubenice i dinje <i>Vegetables, watermelons and melons</i>	Krmno bilje <i>Fodder plant</i>	Ostalo bilje na oranicama i ugari <i>Other plants on arable land and fallow land</i>
2020(p)	7 055,3	2 299,1	1 709,5	1 258,1	1 554,2	234,4
2021(p)	6 884,4	2 279,1	1 619,9	1 248,7	1 503,0	233,7
2022(p)	6 723,2	2 298,1	1 565,3	1 243,6	1 393,2	223,0
2023(p)	7 111,3	2 311,9	1 561,1	1 349,6	1 650,1	238,6

12 - 3. OKUĆNICE I/ILI BAŠTE
PREMA NAČINU KORIŠĆENJAKITCHEN GARDENS AND/OR GARDENS
BY TYPE OF CULTIVATION

ha

ha

	Okućnice i/ili bašte <i>Kitchen gardens and/or gardens</i>	Voće <i>Fruits</i>	Vinogradi <i>Vineyards</i>	Krompir <i>Potato</i>	Povrće <i>Vegetables</i>
2020(p)	2 038,8	748,3	113,8	546,8	629,9
2021(p)	2 015,7	748,5	111,6	524,3	631,3
2022(p)	1 952,0	706,6	105,1	528,8	611,5
2023(p)	1 937,1	690,7	102,7	531,3	612,2

12 - 4. POŽNJEVENA POVRŠINA I PROIZVODNJA
VAŽNIJIH USJEVA NA ORANICAMAHARVESTED AREA AND PRODUCTION
OF THE MOST IMPORTANT CROPS ON ARABLE LAND

	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
Pšenica / Wheat			Raž / Ray			
2020(p)	735,2	2 238,8	3,0	145,4	364,1	2,5
2021(p)	721,6	2 055,2	2,8	140,4	317,5	2,3
2022(p)	756,6	2 047,9	2,7	135,9	327,9	2,4
2023(p)	756,6	2 111,3	2,8	134,5	310,1	2,3
Ječam / Barley			Ovas / Oats			
2020(p)	327,8	934,4	2,9	232,1	599,4	2,6
2021(p)	318,4	872,0	2,7	227,3	596,5	2,6
2022(p)	310,7	814,0	2,6	230,8	602,7	2,6
2023(p)	298,5	775,6	2,6	234,4	703,7	3,0
Kukuruz za zrno / Maize for grain			Krompir / Potatoes			
2020(p)	610,4	2 547,0	4,2	1 707,5	29 460,5	17,3
2021(p)	619,7	2 631,4	4,2	1 613,0	27 546,8	17,1
2022(p)	619,7	2 813,3	4,5	1 565,3	23 150,9	14,8
2023(p)	638,2	3 166,3	5,0	1 560,1	23 424,4	15,0
Djetelina / Clover			Lucerka / Lucerne			
2020(p)	360,9	2 671,1	7,4	343,9	2 667,2	7,8
2021(p)	341,1	2 573,9	7,5	348,7	2 641,5	7,6
2022(p)	348,7	2 618,5	7,5	336,7	2 469,5	7,3
2023(p)	342,5	2 459,7	7,2	340,9	2 368,7	6,9

12 – 5. PROIZVODNJA KROMPIRA
NA OKUĆNICIPOTATO PRODUCTION IN
KITCHEN GARDEN

	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
2020(p)	546,8	9 841,4	18,0
2021(p)	524,3	9 153,9	17,5
2022(p)	528,8	9 310,7	17,6
2023(p)	531,3	9 017,1	17,0

12 – 6. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA POVRĆA

THE MOST PRODUCED VEGETABLES

	Ukupno - oranice i okućnice i/ili baste <i>Total - arable land and kitchen gardens and/or gardens</i>			Oranice / Arable land		
	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>	Požnjevena površina, ha <i>Area harvested, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
Kupus / Cabbage						
2020(p)	378,4	12 738,3	33,7	276,8	9 457,0	34,2
2021(p)	364,2	12 613,4	34,6	267,9	9 257,3	34,6
2022(p)	342,4	12 004,7	35,1	246,4	8 513,2	34,5
2023(p)	338,5	11 664,3	34,5	253,8	8 684,4	34,2
Paradajz / Tomato						
2020(p)	139,7	4 568,0	32,7	75,1	2 823,0	37,6
2021(p)	140,1	4 612,6	32,9	76,5	2 856,3	37,3
2022(p)	136,8	4 329,6	31,6	59,4	1 916,3	32,3
2023(p)	135,8	4 353,4	32,1	71,0	2 531,6	35,7
Paprika / Pepper						
2020(p)	224,0	5 411,4	24,2	126,0	3 437,4	27,3
2021(p)	225,5	5 295,5	23,5	126,9	3 348,5	26,4
2022(p)	219,0	5 331,0	24,3	106,6	2 493,2	23,4
2023(p)	220,2	5 402,2	24,5	129,7	3 339,2	25,7
Luk crni / Onion						
2020(p)	133,3	2 611,4	19,6	52,5	1 018,2	19,4
2021(p)	136,2	2 647,5	19,4	53,0	1 035,0	19,5
2022(p)	139,8	2 674,2	19,1	51,5	1 014,8	19,7
2023(p)	139,9	2 667,6	19,1	52,9	1 028,0	19,4
Krastavac / Cucumber						
2019(p)	66,7	2 185,3	32,8	40,8	1 545,7	37,9
2020(p)	66,6	2 233,5	33,5	40,1	1 572,0	39,2
2021(p)	67,8	2 224,8	32,8	20,6	665,1	32,3
2022(p)	67,8	2 306,3	34,0	40,7	1 598,8	39,3
Lubenica / Watermelon						
2020(p)	406,4	15 870,1	39,1	404,0	15 810,4	39,1
2021(p)	406,6	17 347,5	42,7	404,2	17 286,5	42,8
2022(p)	417,3	17 596,0	42,2	414,9	17 535,8	42,3
2023(p)	437,6	18 727,3	42,8	435,2	18 666,4	42,9
Dinja / Melon						
2020(p)	69,3	1 707,8	24,6	67,1	1 628,4	24,3
2021(p)	70,2	1 897,0	27,0	68,1	1 827,9	26,8
2022(p)	77,7	2 239,1	28,8	75,6	2 166,8	28,6
2023(p)	80,3	2 319,1	28,9	78,2	2 247,4	28,7

12 – 7. PROIZVODNJA VAŽNIJIH VRSTA VOĆA
I MASLINATHE MOST COMMON FRUIT
AND OLIVE PRODUCTION

	Proizvodnja - ukupno ¹ , t <i>Production, total ¹, t</i>	Od toga na plantažama <i>Of that on plantations</i>			Proizvodnja - ukupno ¹ , t <i>Production, total ¹, t</i>	Od toga na plantažama <i>Of that on plantations</i>		
		Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Rodna površina, ha <i>Area under the fruit tree</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>		Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Rodna površina, ha <i>Area under the fruit tree</i>	Prinos po ha, t <i>Yield per ha, t</i>
Šjive / Plums				Jabuke / Apples				
2020(p)	11 260,3	842,5	292,5	2,9	7 340,6	1 402,1	216,7	6,5
2021(p)	11 823,3	1 228,6	298,0	4,1	7 767,5	1 516,9	216,0	7,0
2022(p)	9 665,5	1 265,7	293,8	4,3	7 349,8	1 574,4	222,0	7,0
2023(p)	8 516,8	1 076,0	292,4	3,7	6 164,0	1 499,6	217,0	6,9
Mandarine / Mandarins				Kruške / Pears				
2020(p)	3 142,4	2 697,1	168,6	16,0	2 207,9	359,5	45,3	7,9
2021(p)	3 016,5	2 679,8	168,9	15,9	2 252,2	347,3	45,3	7,7
2022(p)	2 897,2	2 695,6	164,9	16,3	2 436,6	349,6	45,4	7,7
2023(p)	2 987,2	2 666,2	176,0	15,1	1 719,0	344,5	60,2	5,7
Breskve / Peaches				Maslina / Olives				
2020(p)	1 254,2	1 192,4	92,1	12,9	550,2	294,9	151,5	1,9
2021(p)	1 280,9	1 221,3	93,6	13,0	694,8	411,7	159,6	2,6
2022(p)	1 300,0	1 254,4	92,7	13,5	792,9	492,1	162,4	3,0
2023(p)	904,9	852,1	91,7	9,3	683,5	414,1	162,3	2,6

¹⁾ Uključena je proizvodnja voća na okućnicama i ekstenzivnim voćnjacima

¹⁾ Production of fruit on gardens and extensive orchards are included

12 – 8. VINOGRADI I PROIZVODNJA GROŽĐA

VINEYARDS PRODUCTION OF GRAPES

	Proizvodnja - ukupno, t <i>Production - total, t</i>	Od toga na plantažama <i>Of that on plantations</i>				
		proizvodnja, t <i>production, t</i>	rodna površina, ha <i>productive area, ha</i>	broj rodni čokota <i>number of grapevines of productive age</i>	prinos t/ ha <i>yield t per ha</i>	prinos kg po čokotu <i>yield kg per vine</i>
2020(p)	22 711,1	21 268,7	2 831,9	10 884 796	7,5	2,0
2021(p)	24 405,7	22 998,3	2 787,3	10 563 430	8,3	2,2
2022(p)	21 172,7	19 945,1	2 742,5	10 543 030	7,3	1,9
2023(p)	16 283,0	15 293,5	2 572,8	10 545 382	5,9	1,4

12 – 9. PROIZVODNJA SIJENA NA LIVADAMA

PRODUCTION OF HAY MEADOWS

	Površina, ha <i>Area, ha</i>	Proizvodnja, t <i>Production, t</i>	Prinos po hektaru, t <i>Yield per ha, t</i>
2020(p)	73 390,6	229 227,6	3,1
2021(p)	72 966,8	223 977,2	3,1
2022(p)	72 261,5	210 009,0	2,9
2023(p)	74 133,1	211 876,6	2,9

12 – 10. KONJI, GOVEDA, ŽIVINA I KOŠNICE
Stanje 1. decembarHORSES, CATTLE, POULTRY AND BEEHIVES
As on 1 December

	Konji / Horses				Goveda / Cattle							Živina Poultry	Košnice Beehives
	Ukupno Total	ždrebadi i omadi Colts and yearlings	kobile i ždrebne omice Mares and In-foal yearling mares	pastuvi i kastrati Studs horses and geldings	Ukupno Total	Goveda do 1 god. starosti Cattle up to 1 year		goveda od 1 - 2 godine starosti Bovines 1-2 years old	Goveda starija od 2 godine Bovines over 2 years old				
						telad do 8 mjeseca Calves to 8 months old	junad od 8 do 12 mjeseci Young bulls/ heifers 8-12 months old		junice Heifers	krave Cows	bikovi i volovi Bulls And oxen		
UKUPNO / TOTAL													
2019(p)	4 008	148	1 011	2 849	81 432	11 946	3 329	3 989	2 302	57 645	2 221	635 882	68 608
2020(p)	3 889	174	650	3 065	77 889	10 930	3 705	3 627	2 029	55 499	2 099	601 628	70 022
2021(p)	3 618	217	402	2 866	71 166	9 840	4 025	3 356	2 022	50 097	1 825	596 752	71 597
2022(p)	3 942	198	505	3 111	70 765	10 672	4 011	3 511	2 087	48 974	1 509	856 709	52 812
2023(p)	3 688	208	500	2 894	68 826	10 682	4 240	3 494	2 136	46 444	1 830	865 022	68 805
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS													
2019(p)	1	-	-	1	3 005	1 068	757	583	147	441	9	313 795	55
2020(p)	7	-	4	3	2 194	507	783	488	6	393	17	278 076	32
2021(p)	7	1	4	2	1 943	516	826	122	60	392	27	308 027	50
2022(p)	7	2	2	3	1 755	374	829	156	-	383	13	481 968	40
2023(p)	6	2	2	2	1 492	376	559	164	12	366	15	504 438	100
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS													
2019(p)	4 007	148	1 011	2 848	78 427	10 878	2 572	3 406	2 155	57 204	2 212	322 087	68 553
2020(p)	3 882	174	646	3 062	75 695	10 423	2 922	3 139	2 023	55 106	2 082	323 552	69 990
2021(p)	3 611	216	398	2 996	69 223	9 324	3 199	3 234	1 962	49 705	1 798	288 725	71 547
2022(p)	3 935	196	503	3 108	69 010	10 298	3 182	3 355	2 087	48 591	1 496	374 741	52 772
2023(p)	3 682	206	498	2 892	67 334	10 306	3 681	3 330	2 124	46 078	1 815	360 584	68 705

12 – 11. OVCE, KOZE I SVINJE
Stanje 1. decembarSHEEP, GOATS AND SHEEP
As on 1 December

	Ovce / Sheep				Koze / Goats		
	ukupno <i>Total</i>	jagnjad i šilježad do 1 godine <i>Lambs and yearlings up to 1 year old</i>	Ovce preko 1 godine starosti <i>Ewes over 1 year old</i>		ukupno <i>Total</i>	koze do 1 godine <i>Goats up to 1 year</i>	koze preko 1 godine <i>Goats over 1 year</i>
			ovce za priplod i mužu <i>Breeding ewes and dairy ewes</i>	ovnovi i jalove ovce <i>Rams and sterile ewes</i>			
UKUPNO / TOTAL							
2019(p)	182 127	23 228	150 955	7 944	28 754	5 531	23 223
2020(p)	176 580	23 440	145 595	7 545	27 823	5 025	22 798
2021(p)	165 918	23 564	134 632	7 722	29 032	5 506	23 526
2022(p)	161 376	23 811	131 880	5 685	29 136	5 227	23 909
2023(p)	155 096	22 998	126 065	6 033	28 950	5 102	23 848
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS							
2019(p)	2 133	452	1 649	32	642	207	435
2020(p)	1 766	326	1 374	66	679	175	504
2021(p)	1 184	153	994	37	762	178	584
2022(p)	1 164	259	874	31	856	310	546
2023(p)	1 012	40	935	37	811	260	551
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS							
2019(p)	179 994	22 776	149 306	7 912	28 112	5 324	22 788
2020(p)	174 814	23 114	144 221	7 479	27 144	4 850	22 294
2021(p)	164 734	23 411	133 638	7 685	28 270	5 328	22 942
2022(p)	160 212	23 552	131 006	5 654	28 280	4 917	23 363
2023(p)	154 084	22 958	125 130	5 996	28 139	4 842	23 297

/nastavak/

/continued/

	Svinje / Pigs							
	ukupno <i>Total</i>	prasad do 19 kg <i>Suckling pigs up to 19 kg</i>	Svinje od 20 – 49 kg <i>Pigs of 20-49 k</i>	Svinje za tov / <i>Fattened pigs</i>			Svinje za priplod od 50 kg i više <i>Pigs for breeding of 50 kg and over</i>	
				50 – 79 kg	80 – 109 kg	preko 110 kg <i>Over 110 kg</i>	krmače i suprasne nazimice <i>Sows and sows of the first farrow</i>	nerasti za priplod <i>Breeding boars</i>
UKUPNO / TOTAL								
2019(p)	23 089	4 747	4 583	1 106	2 214	8 192	2 155	92
2020(p)	25 806	6 423	4 846	1 408	1 711	7 596	3 617	205
2021(p)	24 329	6 709	4 052	975	1 535	7 703	3 230	126
2022(p)	24 514	5 557	4 471	1 395	2 164	7 794	3 002	131
2023(p)	24 227	5 101	4 517	1 393	2 497	7 687	2 892	140
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS								
2019(p)	209	6	84	-	10	12	92	5
2020(p)	448	148	67	27	95	28	78	5
2021(p)	475	133	58	50	66	59	101	8
2022(p)	622	234	163	30	57	21	108	9
2023(p)	605	72	284	30	40	18	152	9
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS								
2019(p)	22 880	4 741	4 499	1 106	2 204	8 180	2 063	87
2020(p)	25 358	6 275	4 779	1 381	1 616	7 568	3 539	200
2021(p)	23 854	6 576	3 993	925	1 469	7 644	3 129	118
2022(p)	23 892	5 323	4 308	1 365	2 107	7 773	2 894	122
2023(p)	23 622	5 029	4 233	1 363	2 457	7 669	2 740	131

12 – 12. PRODAJA I KLANJE STOKE

SOLD AND SLAUGHTER LIVESTOCK

	Goveda / Cattle			Ovce / Sheep			Svinje / Pigs		
	Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered		Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered		Prodaja Sold	Zaklano / Slaughtered	
		broj Number	težina – tona Weight, tons		broj Number	težina – tona Weight, tons		broj Number	težina – tona Weight, tons
UKUPNO¹⁾ / TOTAL¹⁾									
2019(p)	33 458	15 804	3 446	96 028	21 076	858	14 353	28 229	3 599
2020(p)	33 548	16 355	3 517	100 024	18 903	724	16 223	30 095	4 002
2021(p)	36 380	13 598	3 068	107 703	17 582	701	22 165	28 173	3 437
2022(p)	39 548	10 794	2 389	114 107	13 910	569	20 151	25 394	3 506
2023(p)	39 434	11 077	2 480	118 332	14 792	605	21 360	25 977	3 457
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS									
2019(p)	172	1 993	1 010	918	248	7	94	103	9
2020(p)	157	2 060	1 130	1 313	10	0	200	278	23
2021(p)	109	1 249	630	1 463	9	0	304	238	34
2022(p)	131	1 029	524	135	149	1	192	0	0
2023(p)	191	970	509	507	187	4	193	206	1
PRIVATNA GAZDINSTVA/ PRIVATE FARMS									
2019(p)	33 286	13 811	2 436	95 110	20 828	851	14 259	28 126	3 590
2020(p)	33 391	14 295	2 387	98 711	18 893	724	16 023	29 817	3 979
2021(p)	36 271	12 349	2 438	106 240	17 573	701	21 861	27 935	3 403
2022(p)	39 417	9 765	1 865	113 972	13 761	568	19 959	25 394	3 506
2023(p)	39 243	10 107	1 971	117 825	14 605	601	21 167	25 771	3 456

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje¹⁾ See the methodological note

12 – 13. ZAKLANA STOKA U KLANICAMA

LIVESTOCK SLAUGHTERED IN SLAUGHTERHOUSES

	Goveda / Cattle				Svinje / Pigs		Ovce / Sheep		
	ukupno <i>Total</i>	telad <i>Calves</i>	junad <i>Heifers</i>	ostala goveda <i>Other cattle</i>	ukupno <i>Total</i>	prasad <i>Piglets</i>	ukupno <i>Total</i>	jagnjad <i>Lambs</i>	ovce i ovnovi <i>Sheep and rams</i>
BROJ GRILA¹⁾ / NUMBER OF HEADS¹⁾									
2019	31 168	13 311	12 421	5 436	20 516	13 676	50 887	49 164	1 723
2020	30 780	10 871	11 727	8 162	13 962	3 739	39 892	38 886	1 006
2021	34 616	12 151	13 658	8 808	18 627	6 184	43 435	40 686	2 757
2022	35 148	13 141	13 287	8 720	12 780	4 684	45 929	44 226	1 703
2023	33 960	12 181	15 015	6 764	6 618	1 944	52 051	50 158	1 893
PROSJEČNA BRUTO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE GROSS-WEIGHT, KG²⁾									
2019	339,2	156,0	459,7	512,7	30,8	20,4	42,5	42,3	46,8
2020	386,9	161,8	479,5	553,1	55,6	19,3	42,7	42,5	51,6
2021	395,1	154,2	500,0	564,8	74,0	18,3	42,4	41,7	60,9
2022	387,2	162,8	497,4	570,5	58,7	18,2	43,0	42,3	60,3
2023	405,7	149,9	513,6	626,5	51,1	18,8	43,3	42,6	63,6
PROSJEČNA NETO TEŽINA U KG²⁾ / AVERAGE NET-WEIGHT, KG²⁾									
2019	174,7	82,1	240,7	251,7	23,7	16,9	21,4	21,3	23,4
2020	195,4	83,2	250,8	265,0	40,0	15,3	21,2	21,1	25,4
2021	202,1	83,5	262,3	266,3	53,2	14,5	20,9	20,3	29,6
2022	198,3	93,9	258,1	269,0	42,8	13,3	21,8	20,9	47,3
2023	210,6	81,3	277,5	294,6	33,6	14,1	21,1	20,7	29,4

¹⁾ Broj zaklane stoke u klanicama i privatnim mesarama.

²⁾ Prosječne težine date za klanje u javnim klanicama.

¹⁾ Livestock slaughtered in abattoirs and private butcheries

²⁾ Average weights refer to the slaughtering in public abattoirs

12 – 14. PROIZVODNJA MLIJEKA,
VUNE, JAJA I MEDAPRODUCTION OF MILK, WOOL,
EGGS AND HONEY

	Mlijeko / Milk					Vuna / Wool		Jaja / Eggs		Med / Honey	
	ukupno <i>Total</i> (000 lit.)	kravlje <i>Cow milk</i> (000 lit.)	po kravi muzari <i>Per milch cow</i> (Lit.)	ovčije <i>Ewe milk</i> (000 lit.)	po ovci <i>Per ewe</i> (Lit.)	ukupno <i>Total</i> (t)	po ovci <i>Per sheep</i> (kg)	ukupno (000 kom) <i>Total</i> (000 pcs)	po kokoški (kom.) <i>Eggs, per hen</i> (pcs)	ukupno <i>Total</i> (t)	po košnici <i>Per beehive</i> (kg.)
UKUPNO / TOTAL											
2019(p)	177 967	165 750	2 880	8 579	90	191	1,7	106 752	197	604	8,8
2020(p)	180 459	165 576	3 035	10 052	110	189	1,8	113 504	211	335	4,8
2021(p)	173 412	154 859	3 149	13 346	145	252	1,9	113 634	216	715	9,8
2022(p)	171 522	153 376	3 187	18 146	134	127	1,9	159 706	224	519	9,8
2023(p)	169 371	152 692	3 348	11 103	124	200	1,8	183 797	229	744	10,8
PREDUZEĆA I ZADRUGE / ENTERPRISES AND COLLECTIVE FARMS											
2019(p)	884	732	3 329	42	33	-	-	61 815	233	1	10,3
2020(p)	831	687	3 734	69	60	-	-	66 700	260	-	-
2021(p)	738	716	3 978	22	111	1	1,3	73 246	265	0	10,2
2022(p)	898	762	4 017	39	49	-	-	91 325	245	0,38	9,5
2023(p)	738	619	4 210	34	41	1	1,9	130 790	267	1	9,2
PRIVATNA GAZDINSTVA / PRIVATE FARMS											
2019(p)	177 083	165 018	2 878	8 537	90	191	1,7	44 937	162	603	8,8
2020(p)	179 628	164 889	3 032	9 983	110	189	1,8	46 804	167	335	4,8
2021(p)	167 467	154 143	3 147	13 324	145	251	1,9	40 388	162	715	9,8
2022(p)	170 624	152 614	3 144	18 107	134	127	1,9	68 381	200	519	9,8
2023(p)	168 633	152 073	3 346	11 069	125	199	1,8	53 007	169	733	10,8

12 – 15. VETERINARSKJE ORGANIZACIJE
I RADNICI, 2023.VETERINARY ORGANIZATIONS
AND WORKERS, 2023

Veterinarski radnici / Veterinary workers								
Specijalističko veterinarska laboratorija <i>Specialized Veterinary Laboratory</i>	Veterinarske ambulante <i>Veterinary dispensaries</i>	Specijalističke veterinarske ambulante <i>Veterinary pharmacies</i>	Veterinarske veleprodajnice <i>Veterinary wholesale drugstores</i>	Centri za sakupljanje sjemena za V.O. <i>Unit for artificial insemination</i>	Centri za skladištenje i distribuciju sjemena <i>centers for the storage and distribution of seeds</i>	Doktori veterinarske medicine <i>Veterinarians</i>	Veterinarski tehničari <i>Technical staff</i>	Bolničari <i>Nursing staff</i>
1	53	-	6	-	-	90	110	-

Izvor: Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove

Source: Directorate for Food Safety, Veterinary and phytosanitary matters

12 – 16. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVASALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL
FORESTRY AND FISHERY PRODUCTS

hilj. EUR

thous. EUR

	Prodaja i otkup <i>Sale and Purchase</i>			Prodaja <i>Sale</i>			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
UKUPNO	30 797	35 840	49 961	9 891	12 041	20 482	TOTAL
Žito	1	12	26	-	12	19	Cereals
Industrijsko bilje	675	471	295	423	298	203	Industrial crops
Stočno – krmno bilje	-	-	-	-	-	-	Fodder crops
Sjeme	-	-	-	-	-	-	Seeds
Povrće ¹⁾	5 336	5 452	7 803	-	6	89	Vegetables ¹⁾
Voće	3 069	3 043	2 886	779	696	713	Fruits
Grožđe	1 480	945	1 256	1 297	820	1256	Grapes
Prerađevine voća i grožđa	265	347	356	251	344	356	Fruit and grapes preparations
Voćne i lozne sadnice	-	-	-	-	-	-	Fruits and grapevine nursery plants
Stoka	5 060	5 570	7 300	302	520	604	Livestock
Živina i jaja	4 633	6 370	10 827	3 723	5 214	9 691	Poultry and eggs
Mlijeko	6 837	8 109	10 926	256	287	306	Milk
Mliječni proizvodi	1 123	1 712	4 307	1 052	1 686	4 282	Dairy products
Koža, vuna i perje	-	-	-	-	-	-	Hide, wool and feathers
Međ i vosak	13	11	3	11	6	-	Honey and Wax
Drvo	-	-	-	-	-	-	Wood
Ostali proizvodi poljoprivrede i šumarstva	518	1 657	1 016	10	11	3	Other products of agriculture and forestry
Riba	1 787	2 141	2 960	1 787	2 141	2 960	Fish

¹⁾ Uključen i krompir i pasulj¹⁾ Potato and beans included12 – 17. PRODAJA I OTKUP PROIZVODA POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA, KOLIČINE¹⁾SALE AND PURCHASE OF AGRICULTURAL, FORESTRY
AND FISHERY PRODUCTS, QUANTITIES¹⁾

	Prodaja i otkup <i>Sale and Purchase</i>			Prodaja <i>Sale</i>			
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	
Duvan (suvi list), t	18	138	-	-	-	-	Tobacco, (dry leaves), t
Krompir merkantilni, t	2 636	2 341	3 085	-	4	120	Potato, mercantile, t
Breskve, t	875	766	563	743	599	563	Peach, t
Grožđe, t	1 384	845	715	1 227	745	715	Grapes, t
Vino, hilj.lit	10	9	13	10	9	13	Wine, thous. lit
Ostala junad za klanje, t	579	418	623	48	33	106	Other heifers for slaughtering, t
Ostala telad za klanje, t	11	26	25	5	17	-	Other calves for slaughtering, t
Ostala jagnjad, t	549	502	517	0	23	5	Other lambs, t
Jaja (konzumna), hilj.kom.	54 016	58 541	82 470	44 751	50 289	76 159	Eggs, thous. pcs.
Svježe mlijeko, hilj.litara	20 555	20 661	24 144	604	579	605	Fresh milk, thous. lit
Pastrmka, t	264	307	373	264	307	373	Trout, t

¹⁾ Po izabranim proizvodima¹⁾ By selected products

12 – 18. ULOV MORSKE RIBE PO VRSTAMA, t¹⁾CATCH OF SALTWATER FISH BY SPECIES, tonnes¹⁾

	2021	2022	2023	
UKUPNO	661	657	670	TOTAL
Plava riba	411	409	431	Pelagic fish
Sardela	159	149	173	Sardine
Inćun	105	103	99	European anchovy
Skuša	7	5	6	Mackerel
Lokarda (plavica)	27	27	28	Chub mackerel
Širun (Šnjur)	32	31	30	Atlantic horse mackerel
Tuna	23	38	34	Tuna
Trup, trupač	14	14	15	Bullet tuna
Palamida	13	13	12	Atlantic bonito
Velika srdela	4	3	3	Round sardinella
Sabljarka	7	7	11	Swordfish
Gof	8	7	8	Greater amberjack
Ostala plava riba	12	12	12	Other Pelagic fish
Bijela riba	193	184	181	Demersal fish
Oslić	42	37	40	European hake
Barbun, trilja	28	26	27	Red mullet
Zubatac	3	3	4	Common dentex
Cipal	17	19	17	Flathead grey mullet
Bukva	22	21	15	Bogue
Orada	6	5	5	Gillthead seabream
Ukljata	2	2	2	Saddled seabream
Grdoba	12	11	12	Blackbellied angler
Kokot	6	6	5	Grey gumard
Pačarača	1	1	1	Spotted flounder
List	4	5	4	Common sole
Brancin	2	1	1	European seabass
Arbun	9	8	9	Common pandora
Pagar	4	3	2	Red porgy
Ugor, gruj	3	3	2	European conger eel
San Pjer, kovač	5	5	5	John dory
Škrpina	2	2	5	Red scorpionfish
Ostala bijela riba	25	26	25	
Ostala riba	15	19	18	Other fish
Pešikan (pas)	1	3	4	Smooth-hound
Morska mačka	1	1	1	Small-spotted catshark
Raža	8	10	8	Mediterranean starry ray
Goľub	1	1	1	Common eagle ray
Ostale vrste ribe	4	4	4	Other fish
Glavonošci	32	33	28	Cephalopods
Lignja	8	8	8	European squid
Sipa	9	10	8	Common cuttlefish
Hobotnica	8	8	7	Common octopus
Muzgavac	3	3	2	Horned octopus
Totanj	4	4	3	Broadtail shortfin squid
Rakovi	13	12	12	Crayfish
Jastog	1	-	1	Common spiny lobster
Kozica	10	10	9	Deep-water rose shrimp
Škamp	-	2	2	Caramote prawn
Plavi rak	-	-	-	Blue crab
Ostali rakovi	2	-	-	Other crayfish

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje¹⁾ See the methodological note

12 – 19. ULOV SLATKOVODNE RIBE PO VRSTAMA, t

CATCH OF FRESH WATER FISH BY SPECIES, tonnes

	2020	2021	2022	2023	
UKUPNO	587	610	771	985	TOTAL
Pastrmka ²⁾	542	565	726	973	Trout ²⁾
Šaran	-	-	-	-	Carp
Miješana riba	-	-	-	-	Mixed fish
Štuka	-	-	-	-	Pike
Jegulja	45 ³⁾	45 ³⁾	45 ³⁾	12 ³⁾	Eel
Ukļjeva	-	-	-	-	Bleak
Ostale ribe	-	-	-	-	Other fish

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje¹⁾ See the methodological note²⁾ Uključena uzgojna pastrmka²⁾ Included raised trout³⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva³⁾ Source: Ministry of Agriculture, Water Management, and Forestry

12 – 20. UZGOJ RIBE I ŠKOLJAKA U AKVAKULTURI

BREEDING FISH AND MOLLUSCS IN AQUACULTURE

	2020	2021	2022	2023	
Orada	64	36	54	48	<i>Gilthead seabream</i>
Brancin	38	43	87	80	<i>European seabass</i>
Dagnja ¹⁾	229	186	193	244	<i>Mediterranean mussel¹⁾</i>
Kamenica	17	32	32	19	<i>European flat oyster</i>
Kalifornijska pastrmka	537	561	721	973	<i>Rainbow trout</i>

¹⁾ Uključena uzgojna i prirodna dagnja

¹⁾ Included natural and breeding mussel

12 – 21. RADNICI U RIBARSTVU I BRODOVI I ČAMCI, 2023¹⁾.WORKERS IN FISHING INDUSTRY, SHIPS AND BOATS, in 2023¹⁾

	Radnici u morskom ribarstvu ²⁾		Radnici u slatkovodnom ribarstvu		Ribolovni plovni objekti / Fishing vessels				Čamci u slatkovodnom ribarstvu	
	<i>Employed in sea fishing²⁾</i>		<i>Employed in freshwater fishing</i>		Brodovi u morskom ribarstvu ²⁾ / Sea fishing boats ²⁾		Čamci u morskom ribarstvu ²⁾ / Sea fishing boats ²⁾		<i>Freshwater fishing boats</i>	
	Nosioci dozvole / Holders of fishing permits	Angažovana posada na plovilu / Engaged crew on board	stalni / Full time	povremeni / Ad-hoc	broj / Number	bruto tona / Gross tonnes	motomi / Motor-boat	bruto tona / Gross tonnes	motomi / Motor-boat	bez motora / Rowboat
UKUPNO TOTAL	296	478	54	6	27	1 225,93	311	633,02	52	73
Preduzeća i zadruge <i>Enterprises and coll. farms</i>	37	90	-	-	9	573,11	45	128,54	-	-
Individualni ribari <i>Individual fishers</i>	259	388	-	-	18	652,82	266	504,48	-	-

¹⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje

²⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

¹⁾ See the methodological note

²⁾ Source: Ministry of Agriculture, Water Management, and Forestry

12 – 22. SERTIFIKOVANI ORGANSKI PROIZVOĐAČI ¹⁾CERTIFIED REGISTERED OPERATORS¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
SVI OPERATERI	393	423	446	456	514	ALL OPERATORS
Poljoprivredni proizvođači ²⁾	393	423	422	427	483	<i>Agricultural producers ²⁾</i>
Poljoprivredni proizvođači koji su takođe prerađivači	11	19	24	26	25	<i>Agricultural producers which are also processors</i>
Poljoprivredni proizvođači koji su takođe uvoznici	-	-	-	-	-	<i>Agricultural producers which are also importers</i>
Poljoprivredni proizvođači - ostali	-	-	419	423	483	<i>Agricultural producers - others (n.e.c)</i>
Proizvođači u akvakulturi	-	-	-	-	-	<i>Aquaculture producers</i>
Proizvođači u akvakulturi - vodene biljke	-	-	-	-	-	<i>Aquaculture producers of aquatic plants (seaweed)</i>
Prerađivači	11	19	25	26	25	<i>Processors</i>
Prerađivači koji su takođe uvoznici	-	-	-	-	-	<i>Processors which are also importers</i>
Prerađivači - ostali	11	19	25	26	25	<i>Processors - others (n.e.c)</i>
Uvoznici	-	-	1	2	5	<i>Importers</i>
Izvoznici	-	-	-	-	-	<i>Exporters</i>
Drugi proizvođači	-	-	1	1	1	<i>Other operators</i>
Drugi proizvođači - trgovci	-	-	-	-	-	<i>Other operators - traders</i>
Drugi proizvođači - trgovci na veliko	-	-	-	-	-	<i>Other operators - traders - wholesalers</i>
Drugi proizvođači - trgovci na malo	-	-	-	-	-	<i>Other operators - traders - retailers</i>
Ostali operateri	-	-	1	1	1	<i>Other operators n.e.c</i>

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

²⁾ Vidjeti metodološko objašnjenje
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management

²⁾ See the methodological note
- No occurrence of event

12 – 23. SERTIFIKOVANI ORGANSKI PRERAĐIVAČI ¹⁾CERTIFIED REGISTERED ORGANIC PROCESSORS¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
PROIZVODNJA PREHRAMBENIH PROIZVODA	10	18	25	26	25	MANUFACTURE OF FOOD PRODUCTS
Prerada i konzerviranje mesa i proizvodnja mesnih prerađevina	-	-	1	1	1	<i>Processing and preserving of meat and production of meat products</i>
Prerada i konzerviranje ribe, rakova i mekušaca	-	-	-	-	-	<i>Processing and preserving of fish, crustaceans, and molluscs</i>
Prerada i konzerviranje voća i povrća	3	9	12	12	10	<i>Processing and preserving of fruit and vegetables</i>
Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti	1	1	1	2	3	<i>Manufacture of vegetable and animal oils, and fats</i>
Proizvodnja mliječnih proizvoda	1	2	2	3	3	<i>Manufacture of dairy products</i>
Proizvodnja mlinskih proizvoda, skroba i skrobnih proizvoda	1	3	6	6	6	<i>Manufacture of grain mill products, starches, and starch products</i>
Proizvodnja pekarskih i bočnih proizvoda	-	-	-	-	-	<i>Manufacture of bakery, and farinaceous products</i>
Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda	4	3	3	2	2	<i>Manufacture of other food products</i>
Proizvodnja gotove stočne hrane	-	-	-	-	-	<i>Manufacture of prepared animal feeds</i>
PROIZVODNJA PIĆA	1	1	-	-	2	MANUFACTURE OF BEVERAGES
Proizvodnja vina od grožđa	1	1	-	-	-	<i>Manufacture of wine from grape</i>

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
- No occurrence of event

12 – 24. SERTIFIKOVANA POVRŠINA ORGANSKIH USJEVA
 (u prelaznom periodu i potpuno sertifikovana) (u ha) ¹⁾
CERTIFIED ORGANIC CROP AREA
 (under conversion and fully converted) (ha) ¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
U prelaznom periodu i potpuno sertifikovani operateri						Under conversion, and fully converted
Korišćena poljoprivredna površina isključujući okućnice	4 751	4 823	4 404	3 966,4	4 272,5	Utilised agricultural area excluding kitchen gardens
Oranice	319	307	298	286,2	320,7	Arable land
Stalni usjevi	508	564	542	546,1	639,1	Permanent crops
Livade i pašnjaci	3 924	3 952	3 564	3 134,1	3 312,7	Meadows and pastures
U prelaznom periodu Korišćena poljoprivredna površina isključujući okućnice	703	701	244	185,2	245,4	Under conversion Utilised agricultural area excluding kitchen gardens
Oranice	84	58	39	33,9	60,2	Arable land
Stalni usjevi	255	258	194	148,7	183,3	Permanent crops
Livade i pašnjaci	364	385	11	2,6	1,9	Meadows and pastures
Potpuno sertifikovani Korišćena poljoprivredna površina isključujući okućnice	4 049	4 122	4 160	3 781,2	4 027,1	Fully converted Utilised agricultural area excluding kitchen gardens
Oranice	235	249	259	252,3	260,5	Arable land
Stalni usjevi	253	306	348	397,4	455,8	Permanent crops
Livade i pašnjaci	3 561	3 567	3 553	3 131,5	3 310,8	Meadows and pastures

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management

12 – 25. SERTIFIKOVANA ORGANSKA STOKA ¹⁾
CERTIFIED ORGANIC LIVESTOCK¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
GOVEDA	578	393	445	431	380	BOVINE ANIMALS
Od toga krave muzne	57	43	50	56	49	Of that dairy cows
SVINJE	-	-	-	-	-	PIGS
OVCE	1 787	1 369	987	779	693	SHEEP
Od toga priplodne ovce	1 235	1 034	860	604	634	Of that ewes and ewe-lambs put to the ram
KOZE	-	-	-	-	-	GOATS
KOKOŠKE NOSILJE	160	300	200	300	550	LAYING HENS FOR EGGS FOR CONSUMPTION

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
 - nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
 - No occurrence of event

12 – 26. PROIZVODNJA SERTIFIKOVANIH ORGANSKIH PROIZVODA
ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA ¹⁾PRODUCTION OF CERTIFIED ORGANIC PRODUCTS
OF ANIMAL ORIGIN ¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	
PROIZVODNJA U TONAMA ŽIVA TEŽINA						PRODUCTION IN TONNES OF CARCASS WEIGHT
Goveda	-	-	5	13	7,7	Bovine animals
Svinje	-	-	-	-	-	Pigs
Ovce	-	-	8	8	7,85	Sheep
Koze	-	-	-	-	-	Goats
Živina	-	-	-	-	-	Poultry
Od toga brojleri	-	-	-	-	-	Of that chicken
Kunići	-	-	-	-	-	Rabbits
PROIZVODNJA U HILJ. JAJA						PRODUCTION IN THOUSAND EGGS
Jaja za jelo	-	-	6	42	107	Eggs for consumption
PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA NA FARMI U TONAMA						MILK PRODUCTS PRODUCED ON FARMS IN TONNES
Sirovo mlijeko ukupno proizvedeno na farmi	65,0	52,0	88,5	83	148,9	Row milk, total available on farms
Kravlje mlijeko sa gazdinstva	65,0	52,0	70,0	72	130,4	Cows` milk from farm
Ovčije mlijeko sa gazdinstva	-	-	18,5	11	18,5	Ewes` milk from farm
Kozije mlijeko sa gazdinstva	-	-	-	-	-	Goats` milk from farm
Bivolje mlijeko sa gazdinstva	-	-	-	-	-	Buffaloes` milk from farm
PRERAĐUJE SE NA FARMAMA ILI U MLJEKARAMA						PROCESSED ON FARM OR BY DAIRY ENTERPRISES
Mlijeko za piće	-	-	-	-	-	Drinking milk
Kajmak	-	-	0,7	0,95	0,95	Cream
Kisjelo mlijeko	-	-	-	-	-	Acidified milk
Maslac	-	-	-	-	-	Butter
Sir	9,0	7,0	9,0	10	17,7	Cheese
Drugi organski mliječni proizvodi	-	-	0,3	-	-	Other organic dairy products
DRUGI ŽIVOTINJSKI PROIZVODI U TONAMA						OTHER ANIMAL PRODUCTS IN TONNES
Med i proizvodi od pčela	5,0	5,0	11,0	16,4	20,6	Honey and products of bee- keeping

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
- No occurrence of event

12 – 27. PROMET PESTICIDA (AKTIVNA SUPSTANCA U KG) ¹⁾TURNOVER OF PESTICIDE (ACTIVE SUBSTANCE IN KG) ¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023 (p)	
Fungicidi	64 341,0	72 334,5	67 680,6	59 901,1	61 634,2	Fungicides
Herbicidi	19 143,8	21 975,6	24 856,5	15 985,1	12 473,2	Herbicides
Insekticidi	18 502,5	24 199,1	17 972,4	18 012,2	12 117,7	Insecticides
Moluscidi	53,6	44,1	56,6	72,8	55,9	Molluscicides
Regulatori rasta biljaka	-	14,7	7,9	4,9	-	Plant growth regulators
Ostala sredstva za zaštitu	4,9	-	116,4	-	-	Other plant protection products

¹⁾ Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- nema pojave

¹⁾ Source: Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management
- no occurrence of event

